

Lapin liiton edunvalvontasuunnitelma 2022–2023

Laadimme Lapille kestäväää menestystä

LAPIN LIITTO

Mikä on lyhyen aikavälin (2022–2023) edunvalvontasuunnitelma?

- Toteuttaa Lappi-sopimusta kuten toimintasuunnitelmakin, mutta edunvalvonnan tavoitteiden näkökulmasta
- Pyritään vaikuttamaan erityisesti tulevan hallitusohjelman sisältöihin
- Edunvalvontasuunnitelman toteutumista seurataan puolivuositain Lapin liiton hallituksen toimesta
- Tarvittaessa suunnitelmaa myös päivitetään seurannan yhteydessä

LAPIN LIITTO

Kuvat: Lapin materiaalipankki

PÄÄTAVOITE: Yhteinen pohjoinen -ohjelma

Esitämme, että hallitus käynnistää Yhteinen pohjoinen -ohjelman valmistelun yhteistyössä Ruotsin ja Norjan kanssa.

- 1. Lapin vihreän siirtymän vauhdittamiseksi** (uusiutuva energia ml. vety, mineraaliarvoketjut, uusiutuvat biomateriaalit, teollisen kiertotalouden innovaatiot)
- 2. Huoltovarmuuden kehittämiseksi** (pohjoisen tieverkon, rautatieyhteyksien ja energiansiirtoyhteyksien yhteinen strategia ja kehittäminen Suomen, Ruotsin ja Norjan välillä sekä tietoliikenteen runkoverkon vahvistaminen maayhteydellä)
- 3. Rajaesteiden poistamiseksi** (yritystoiminta, työssäkäynti, yhteiset investoinnit)

Edunvalvonnan muita osatavoitteita 2022–2023

Osaava työvoima

Vihreä siirtymä

Saavutettavuus

Saamelaisasiat

LAPIN LIITTO

Osaava työvoima

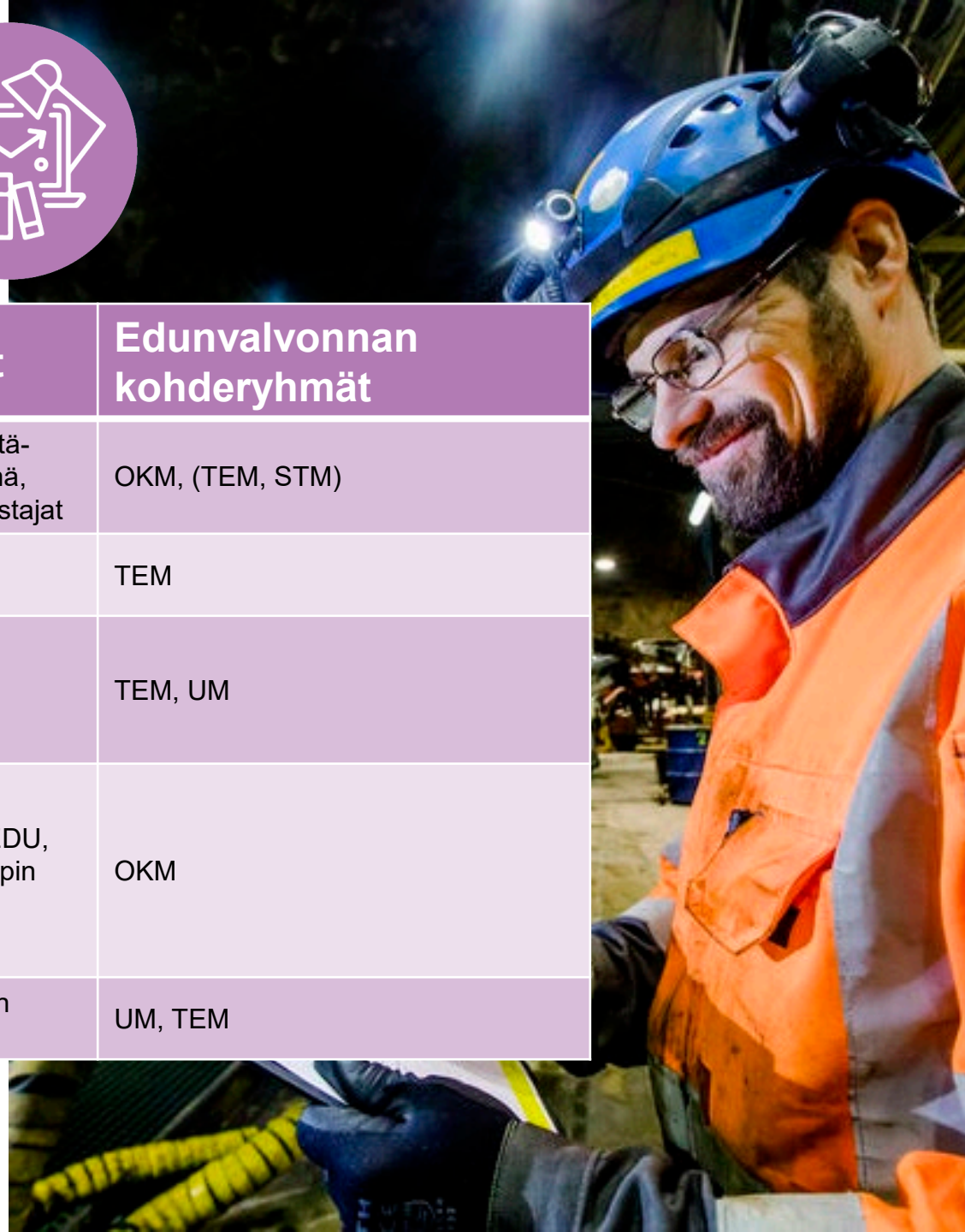
- Lappi pyrkii pilottialueeksi työvoiman riittävyyttä turvaavien aluekehitystoimenpiteiden kokeiluissa (esim. kaksoiskuntalaisuus tai hyvitykset opintolainan takaisinmaksuun yms.)
- Liikkuvuusavustusten ja työasuntovähennyksen laajentaminen
- Saatavuusharkinnan ohituskaista aloille, joissa työvoimapulaa
- Oleskeluprosessien käsittelyn sujuvoittaminen ja nopeuttaminen
- Varmistetaan sekä ammattiosaamisen että korkeakouluosaamisen ennustettava ja riittävä rahoitus Lapissa. Vahvistetaan vieraskielisen tutkintokoulutuksen mahdollisuuksia ja resursseja niin toisella asteella kuin ammattikorkeakoulussa.
- Rajaesteiden systemaattinen purku

Osaava työvoima

TAVOITE	Aikataulu	Kumppanit	Edunvalvonnan kohderyhmät
Hakeutuminen pilottialueeksi (esim. kaksoiskuntalaisuus, opintolainojen anteeksianto + muut kannustimet)	Budjettiriihi 2022, hallitusohjelma 2023	Hama-verkosto, Itä-Lapin kuntayhtymä, Lapin kansanedustajat	OKM, (TEM, STM)
Liikkuvuusavustusten ja työasuntovähennyksen laajentaminen		Lapin Ely, Lapin kansanedustajat	TEM
Saatavuusharkinnan ohituskaista aloille, joissa työvoimapulaa: työlupa- ja oleskeluprosessien käsittelyn sujuvoittaminen ja nopeuttaminen		Lapin Ely, Lapin kansanedustajat	TEM, UM
Varmistetaan sekä ammattiosaamisen että korkeakouluosaamisen ennustettava ja riittävä rahoitus Lapissa. Vahvistetaan vieraskielisen tutkintokoulutuksen mahdollisuuksia ja resursseja niin toisella asteella kuin ammattikorkeakoulussa.		Oppilaitokset (REDU, Lappia, AMK), Lapin kansanedustajat	OKM
Rajaesteiden systemaattinen purku		Rajakunnat, Lapin kansanedustajat	UM, TEM

Vihreä siirtymä

- Oikeudenmukaisuuden kokemuksen varmistaminen vihreän siirtymän toteuttamisessa huomioimalla Lapin arktiset olosuhteet, harva asutus ja pitkät välimatkat
- Metsäpolitiikassa on huomioitava alueiden **erityispiirteet**, Lapin monipuolinen metsienkäyttö sekä kattava suojelualuepinta-ala ja valtion metsien määrä (Huom. IP-alueen yhteistyö)
- **Metsäerän** oikeudenmukainen jako (pinta-alaperusteisesta verokertymästä myyntituloperusteiseen > kunnilta jää saamatta verotuottoa)
- **Kiertotalouden ja kaivannaisalan esteiden ja kannusteiden arviointi, sekä tarvittavat toimenpiteet** (lupaprosessien yksinkertaistaminen, valitusoikeuden rajaaminen, viranomaisten välinen yhteistyö yms.)
- Uusien energiaratkaisujen täysimääräinen paikallinen tuotto, energiakustannusten hillintä harvaanasutuilla alueilla, rajat ylittävän energiasiirtojärjestelmän kehittäminen)
- Vaelluskalahankkeiden rahoituksen turvaaminen

Vihreä siirtymä

TAVOITE	Aikataulu	Kumppanit	Edunvalvonnan kohderyhmät
Oikeudenmukaisuuden kokemuksen varmistaminen (arvotavoite)	Tuleva hallitusohjelma	IP-alue, Lapin kauppakamari	TEM, MMM (maa- ja metsätalousministeri), Mepit
Lapin erityispiirteiden huomioiminen metsäpolitiikassa		IP-alue, Lapin kansanedustajat, Metsähallitus, Lapin kauppakamari	TEM, MMM (maa- ja metsätalousministeri), Mepit
Metsäerän oikeudenmukainen jako	Budjettiriihi 2022	Lapin kansanedustajat, Lapin kunnat ja seutukunnat	VM
Kiertotalouden ja kaivannaisalan esteiden ja kannusteiden arviointi, sekä tarvittavat toimenpiteet	Tuleva hallitusohjelma	Kiertotalouskeskus, kaivannaisteollisuus ry., Lapin kauppakamari	TEM
Uusien energiaratkaisujen täysimääräinen paikallinen tuotto, rajat ylittävän energiasiirtojärjestelmän kehittäminen		Lapin kansanedustajat, Lapin kauppakamari	VM, TEM, STM

Saavutettavuus

- Valtateiden 21 ja 5 (Kemijärvi-Sodankylä väli) saaminen osaksi TEN-T kattavaa verkkoa,
- Valtateiden 4, 5, 21 ja kantatie 82- perusparannukset
- Alempiasteisen tieverkon korjausvelan pienentäminen (3-numeroiset tiet ja soratiet, joita metsäteollisuus käyttää).
- Ajoksen ja Röyttän satamien infrastruktuurin ja huoltovarmuustason varmistaminen. (Röyttän sataman saaminen osaksi TEN-T kattavan verkon satamaverkkoa)
- Oulu-Laurila ratayhteyden palvelutason nostaminen
- Lapin kaikkien lentoasemien toiminnan turvaaminen
- Raskaan liikenteen aikaperusteisen tienkäyttömaksun (Vinjetin) käyttöönoton edistäminen

Saavutettavuus

Huoltovarmuus:

- Henkilö/tavaraliikenteen raidekuljetuskapasiteetin tason nosto ja yhteensopivuus Suomen ja Ruotsin välillä (Tornio-Haaparanta)
- Kemijärvi-Salla rautatieyhteyden liikennekäyttöönoton suunnittelu
- Kolarin radan sähköistäminen
- Runkoverkkoyhteyksien rakentaminen Suomen, Ruotsin ja Norjan välillä

ÄRM/PÄRM- statuksen omaavat kaupungit/kunnat

- **Kemin Sahasaarentien tieinfran rahoitusratkaisu (liittyen Metsäfibren tehdasinvestointiin 16 M€), saatu!**
- Utsjoen kevyenliikenteenväylän infrainvestoinnit (6,2 M€)

Laajakaista

- Laajakaistarakentamisen rahoituksen varmistaminen niin, että maakunnalliset tavoitteet voidaan toteuttaa

Saavutettavuus

TAVOITE	Aikataulu	Kumppanit	Edunvalvonnan kohderyhmät
Vt:t 4 ja 5, sekä vt 21 ja kt 82 perusparannukset	Budjettiriihi 2022	Lapin ELY, Lapin kunnat, Lapin kansanedustajat	LVM, Väylävirasto
Kemin Sahasaarentien tieinfran rahoitusratkaisu (ÄRM)	LisäTA 2022	Kemi, Lapin kansanedustajat	VM
Utsjoen kevyenliikenteenväylän infrainvestoinnit (PÄRM)	LisäTA 2022, TA2023, TA2024	Utsjoki, Lapin kansanedustajat	Ministerit Harakka, Lintilä ja Saarikko
Lapin kaikkien lentoasemien toiminnan turvaaminen	Budjettiriihi 2022	Meri-Lapin kunnat, Meri-Lapin kehitys, Lapin kansanedustajat, IP-alue, Enontekiö, Lapin kauppakamari	LVM
Edistetään raskaan liikenteen aikaperusteisen tienkäyttömaksun (Vinjetin) käyttöönottoa	Tuleva hallitusohjelma	Lapin ELY, kuljetusalan edunvalvontajärjestöt, SKAL, AKT	LVM
Laajakaistarakentamisen rahoituksen varmistaminen niin, että maakunnalliset tavoitteet voidaan toteuttaa	Budjettiriihi 2022, tuleva hallitusohjelma	Lapin kunnat, Lapin kansanedustajat	TEM, STM, LVM
Huoltovarmuus: Raidekuljetuskapasiteetin tason nosto Suomen ja Ruotsin välillä, Kolarin radan sähköistäminen, runkoverkkoyhteyksien rakentaminen Suomen ja Ruotsin välillä	Tuleva hallitusohjelma	Lapin kansanedustajat	TEM, LVM

Saamelaisasiat

- Edistetään valtion rahoittamaa saamelaiselinkeinorahaston perustamista
- Edistetään saamenkielisten digitaalisten peruspalvelujen, oppimisympäristöjen ja oppimateriaalien saatavuutta
- Edistetään hankkeita, jotka kehittävät etäyhteyksin annettavan saamen kielten ja saamenkielisen opetuksen pedagogiikkaa.
- Edistetään hankkeita, jotka tuottavat informaatiota ja digitaalista oppimateriaalia saamelaisten historiasta, kulttuurista ja saamelaisyhteisöstä opetusta varten.

Saamelaisasiat

TAVOITE	Aikataulu	Kumppanit	Edunvalvonnan kohderyhmät
Saamelaiselinkeinorahasto	Tuleva hallitusohjelma	Saamelaiskäräjät, Lapin kansanedustajat	VM, TEM
Edistetään saamenkielisten digitaalisten peruspalvelujen, oppimisympäristöjen ja oppimateriaalien saatavuutta			LVM, OKM
Edistetään hankkeita, jotka kehittävät etäyhteyksin annettavan saamen kielten ja saamenkielisen opetuksen pedagogiikkaa.			Kansallinen raha/OKM
Edistetään hankkeita, jotka tuottavat informaatiota ja digitaalista oppimateriaalia saamelaisten historiasta, kulttuurista ja saamelaisyhteisöstä opetusta varten			Kansallinen raha/OKM

Edunvalvonnan etulinjassa:
Lapin liiton johtoryhmä

Mika Riipi
Maakuntajohtaja

Jenni Lintula
Viestintäpäällikkö

Päivi Ekdahl
Kehittämisjohtaja

Markus Aarto
vt. Pelastusjohtaja

Paula Qvick
Suunnittelujohtaja

Kirsi Pulkamo
Hallintojohtaja

Heli Knutars
Yhteysjohtaja

LAPIN LIITTO

Lapin liiton edunvalvontasuunnitelma 2022–2023

Laadimme Lapille kestävästä menestystä